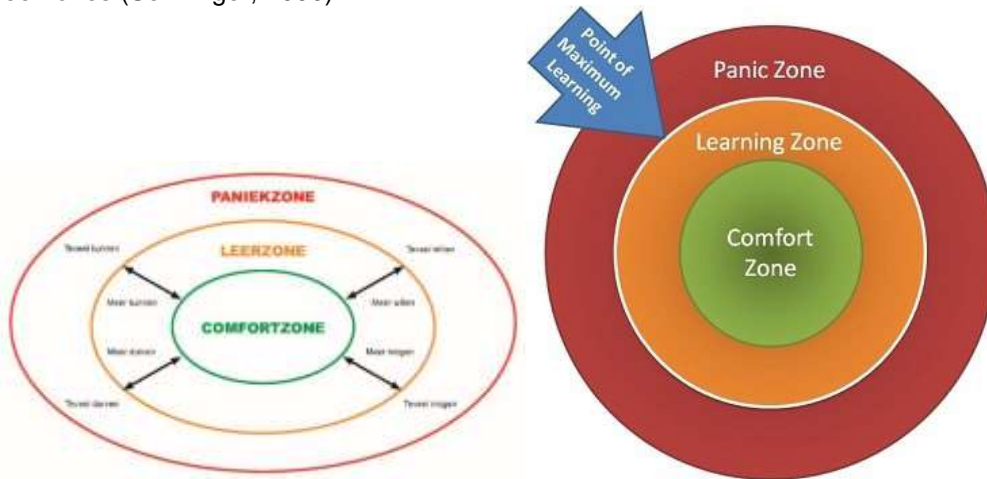

Inleiding

Een belangrijke voorwaarde voor het slagen van ervaren leren, is dat er een leeromgeving gecreëerd wordt die uitdaagt tot leren. Deze voorwaarde wordt verwoord in het theoretisch concept van de leerzones (Senninger, 2000).

Elk(e) kind of jongere heeft een veilige omgeving nodig om te leren, maar daarnaast ook een omgeving die uitdaging en spanning biedt. In de alledaagse situatie is alles bekend en is veelal sprake van routinematig handelen. Zelden wordt een beroep op kinderen en jongeren gedaan om te leren ofte veranderen (zij leven in een comfortzone). Willen kinderen of jongeren tot leren komen, dan moet er sprake zijn van een omgeving die spanning oproept, die uitdaagt, en waarover nog niet alles bekend is (regels, afspraken, hoe werkt het) en waarin kinderen en jongeren nog niet alles kunnen (competenties), maar die wel veilig is (de leerzone). Zowel in de paniekzone als in de comfortzone, kunnen kinderen en jongeren niet tot leren komen (bron: Handboek Jeugdzorg DL 2, Hermans, Verheij en Nijnatten).

Met de doorlopende leerlijn zorgen we telkens voor een gepaste uitdaging om van te leren en vooral plezier van te hebben. Leiding moedigt hierbij als het ware aan om de saaie comfortzone te verlaten, maar zorgt ook voor de veiligheid en ondersteuning waarmee de paniekzone wordt vermeden. Subgroepen zijn ook een middel om elkaar in de leerzone te ondersteunen. Het ondersteunen biedt weer een nieuwe uitdaging voor de oudere subgroepleden, voor wie de leerzone van de jongere subgroepleden inmiddels een comfortzone is geworden.

Doel

Het doel van deze opdracht is om de leiding/begeleiding in je groep de verschillende leercirkels te laten ervaren. Je kunt deze ervaring dan gebruiken om weerstanden weg te nemen of om nog eens goed te kijken naar de leerstijlen van de betreffende leiding/begeleiding en dan eventueel het TOP aan te passen.

Opdracht

Deel 1

De deelnemers gaan in een cirkel staan (op een al uitgetekend 'veld' met drie cirkels voor de leerzones). Er worden 6 vragen gesteld over de doorlopende leerlijn: 2 heel erg gemakkelijke, 2 uitdagende en 2 onmogelijke. Er zijn telkens drie antwoordmogelijkheden, die horen bij de drie kokervormige bakken in het midden van de cirkel.

De deelnemers moeten een tennis- of pingpongbal met hun naam of initialen er op (post-it, markeerstift) in de juiste bak gooien om een antwoord te geven. Bij de eerste 2 vragen (1e ronde) staan we in een dichte cirkel (de kleinste) om de bakken, bij de 3e en 4e vraag (2e ronde) gaan we

iets verder weg (op de rand van de leerzone, de middelste cirkel) en bij de laatste twee vragen (3e ronde) staan we aan de rand van de paniekzone (de grootste cirkel).

Per ronde krijgt de deelnemer bij de 1e vraag voor elk goed geplaatste bal een kaartje. Bij de 2e vraag wordt er van iedereen die zijn of haar bal niet in de goede bak heeft zitten een kaartje afgepakt. Wie heeft na afloop hoeveel kaartjes?

Deel 2

De drie namen van de leerzones worden op de juiste plek in de cirkel gelegd door de spelleider. De deelnemers hebben met de quiz verschillende emotiekaartjes verdiend met daarop termen die de gevoelens of prestaties van leiding/begeleiding binnen deze cirkel verwoorden. De emotiekaartjes die tijdens de laatste vragenrondes zijn afgenomen, worden teruggegeven en verdeeld onder de deelnemers. De deelnemers krijgen de opdracht deze op de juiste cirkels neer te leggen. Hierover wordt vervolgens kort gediscussieerd.

De vragen

Vragen (goede antwoorden zijn vetgedrukt)

1. Naar de RSW ga je als:
 - a. Bever
 - b. Scout**
 - c. Explorer
2. Bij de welpen kan je een helper herkennen aan:
 - a. Een linkerhandje op de linkermouw
 - b. Een rechterhandje op de linkermouw
 - c. Een linker- of rechterhandje op de linkermouw**
3. De progressiematrix is een handig hulpmiddel om activiteiten af te stemmen op de verschillende activiteitengebieden en leeftijdsgroep en zo een betere aansluiting te krijgen tussen de speltakken.

Onder welke speltak staat bijvoorbeeld bij Uitdagende Scoutingtechnieken, bij onderdeel "Spelen met lucht en modelbouw" het volgende beschreven?

Jeugdleden van deze speltak maken zelf een luchtballon en doen hier simpele wedstrijden mee, wie komt het verst? Ze maken vliegtuigjes van diverse materialen.

 - a. Scouts**
 - b. Explorers
 - c. Roverscouts
4. Waar bevers en welpen baat hebben bij een fantasiewereld om de wereld om hen heen te leren begrijpen, hebben scouts de leeftijd bereikt waarop ze (cognitief) prima in staat zijn om ideeën en concepten te begrijpen. Het centrale thema bij de scouts zit niet meer in een fantasievol themaverhaal, maar:
 - a. Leiding haalt uit populaire tv-programma's, zoals GTST, Wie is de mol? En dergelijke, thema's waarmee ze vorm geven aan verschillende activiteiten.
 - b. De scouts hebben fantasie zat en verzinnen hun eigen thema
 - c. Het centrale thema is het werken met ploegen**
5. De progressiematrix hangt nauw samen met de doorlopende leerlijn. Wat is in de progressiematrix het vierde onderdeel onder Expressie?
 - a. Textiele werkvormen
 - b. Grafische technieken**
 - c. Schriftelijke expressie?
6. Van het werken in nesten leren welpen wat het is om als lid van een groepje te functioneren (antwoorden heel snel oplezen):
 - a. Ze leren samenwerken, samen spelen, samen verantwoordelijk zijn (voor bijvoorbeeld het doen van de afwas), samen beslissingen nemen, op elkaar rekenen en taken verdelen. De welpen leren ook onderling veel van elkaar. Door welpen bepaalde verantwoordelijkheden te geven, leren ze zelfstandiger te zijn, verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen rol binnen het nest, zich verantwoordelijk te voelen voor elkaar en komen ze voor het eerst in contact met leiderschap. Het werken in nesten staat niet op zichzelf. Ook bij de andere speltakken wordt er gewerkt in subgroepen, hetzij in vaste subgroepen zoals bij de**

scouts, dan wel in meer projectmatige subgroepen zoals bij de explorers en roverscouts. De zelfstandigheid van de jeugdleden groeit naarmate ze ouder worden. Dit gaat gepaard met een afnemende begeleiding rondom programmering en organisatie. Op deze manier krijgen jeugdleden steeds meer eigen verantwoordelijkheid en zelfbestuur.

- b. Ze leren samenwerken, samen spelen, samen verantwoordelijk zijn (voor bijvoorbeeld het doen van de afwas), samen beslissingen nemen, op elkaar rekenen en taken verdelen. De welpen leren onderling nog niet veel van elkaar. Door alleen de gidsen en helpers bepaalde verantwoordelijkheden te geven, leren ze zelfstandiger te zijn, verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen rol binnen het nest, zich verantwoordelijk te voelen voor elkaar en komen ze voor het eerst in contact met leiderschap. Het werken in nesten staat zichzelf. Bij de andere speltakken wordt er niet meer gewerkt in subgroepen. De zelfstandigheid van de jeugdleden groeit naarmate ze ouder worden. Dit gaat gepaard met een afnemende begeleiding rondom programmering en organisatie. Op deze manier krijgen jeugdleden steeds meer eigen verantwoordelijkheid en zelfbestuur.
- c. Ze leren nog niet echt samenwerken, maar wel samen spelen, dat de gids de verantwoordelijkheid draagt over de uit te voeren taken (voor bijvoorbeeld het doen van de afwas) en het nemen van beslissingen. De welpen leren ook onderling veel van elkaar. Door welpen bepaalde verantwoordelijkheden te geven, leren ze zelfstandiger te zijn, verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen rol binnen het nest, zich verantwoordelijk te voelen voor elkaar en komen ze voor het eerst in contact met leiderschap. Het werken in nesten staat niet op zichzelf. Ook bij de andere speltakken wordt er gewerkt in subgroepen, voornamelijk in meer projectmatige subgroepen, die we ploegen noemen. De zelfstandigheid van de jeugdleden groeit naarmate ze ouder worden. Hiervoor leggen ze een proeve van bekwaamheid af. Dit gaat gepaard met een afnemende begeleiding rondom programmering en organisatie. Op deze manier krijgen jeugdleden steeds meer eigen verantwoordelijkheid en zelfbestuur.